

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců **a) N. T. T. T., b) nezl. B. T. A., c) nezl. B. T. H., d) nezl. B. H. Y.,** žalobci ad b) až d) zastoupeni žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, Praha 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2006, čj. OAM-227/LE-BE07-BE07-2006, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 47 Az 15/2006, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2006, č. j. 47 Az 15/2006 - 27,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2006, č. j. 29 Az 11/2005 - 40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 31. 3. 2006, čj. OAM-227/LE-BE07-BE07-2006, žalovaný (dále též „stěžovatel“) zamítl žádost žalobců o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. (Pozn. soudu: S účinností od 1. 9. 2006 byl v zákoně o azylu termín „azyl“ nahrazen pojmem „mezinárodní ochrana“.) V odůvodnění žalovaný uvedl, že žalobkyně požádala o udělení azylu jménem svým i jménem nezletilých dětí z důvodu snahy o legalizaci pobytu poté, co jí i jejím dětem bylo dne 2. 3. 2006 uděleno již druhé správní vyhoštění na dobu pěti let. Žalovaný uvedl, že je zřejmé, že se žalobkyně žádostí o azyl snažila řešit svou složitou životní situaci, v níž se i se svými nezletilými dětmi ocitla po zamítnutí první žádosti o udělení azylu

v roce 1999, po skončení platnosti víza za účelem strpění pobytu a po udělení správního vyhoštění z území České republiky. Žalovaný uvedl, že právní úpravu udělení azylu, jenž je specifickým institutem, nelze zaměňovat s jinými formami legalizace pobytu cizinců na území České republiky; k tomu citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 34/2003. Žalovaný shledal naplnění všech zákonných podmínek pro zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu již dříve, a pokud žadatel neprokáže opak.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 6. 2006, č. j. 47 Az 15/2006 - 27, toto rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud shledal pochybení žalovaného v nedostatečném odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k nezletilým dětem žalobkyně, čímž byl porušen § 68 odst. 3 spr. ř. Důvody zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné žalovaný soustředil pouze na osobu žalobkyně ad a) – matky nezletilých žadatelů –, ačkoliv bylo povinností žalobce zabývat se i situací nezletilých žadatelů, tedy žalobců ad b) až d). Podle soudu není tato výtka žalovanému zbytečným formalismem; umožňuje-li totiž soudní řád správní v § 65 a násl. účastníku správního řízení podat správní žalobu, musí být z napadeného rozhodnutí seznatelné, jaké důvody vedly k jeho vydání, v daném případě k zamítnutí žádosti o udělení azylu. Pouze řádné respektování povinnosti vyplývající z § 68 odst. 3 spr. ř. umožňuje účastníku správního řízení v řízení před soudem vznášet kvalifikované výhrady proti důvodům rozhodnutí. Žalovaný však své rozhodnutí o zamítnutí žádosti nezletilých žalobců o udělení azylu nepodložil žádnými právními úvahami a jeho rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, aniž by se zabýval jednotlivými žalobními námitkami.

Proti rozsudku podal žalovaný včasnou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel je přesvědčen, že výrok o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu je náležitě a dostatečně odůvodněn i ve vztahu k nezletilým žalobcům ad b) až d), a to v rozsahu nezbytném pro soulad jeho úkonů s požadavky uvedenými v § 2 spr. ř., tedy povinností vést správní řízení co nejúčelněji, nejrychleji, nejjednodušeji a nejlevněji. Na základě výpovědi žalobkyně ad a) žalovaný zjistil, že žalobci ad b) až d) se narodili v České republice, hovoří česky, zvykli si na život v České republice a chodí zde do školy. Po návratu do země původu se žalobkyně ad a) obávala šoku dětí z neznámého prostředí. Stěžovatel dále uvedl, že z vlastních zdrojů potvrdil sdělení matky o dřívější neúspěšné žádosti o udělení azylu i skutečnost, že dne 6. 8. 2002 bylo žalobkyni ad a) a jejím nezletilým dětem uděleno správní vyhoštění na dobu jednoho roku, které nerespektovali a pobývali zde nelegálně. Dne 2. 3. 2006 pak bylo žalobcům uděleno další správní vyhoštění na dobu pěti let; teprve poté podala matka jménem svým i jménem nezletilých dětí žádost o udělení azylu, přičemž žalovaný nezjistil žádnou objektivní skutečnost, která by bránila podat žádost o udělení azylu již dříve. Podle žalovaného byla žádost žalobkyně ad a) a jejich nezletilých dětí účelově motivovaná snahou vyřešit složitou životní situaci. Stěžovatel odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, nedovolující zaměňovat povolení k pobytu cizinců s poskytnutím azylu jako specifickým důvodem pro legalizaci pobytu. Stěžovatel poukázal na to, že v odůvodnění svého rozhodnutí zohlednil i absenci skutečností svědčících pro eventuální politické pronásledování žalobců v zemi původu. Na základě toho shledal splnění podmínek pro zamítnutí žádosti žalobkyně ad a) i jejich nezletilých dětí – žalobců b)

až d) o udělení azylu jako zjevně nedůvodné. Ze všech těchto důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2006, č. j. 47 Az 15/2006 - 27, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobci ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhli její odmítnutí pro nepřijatelnost, neboť žalovaný musí vedle obyčejného práva zohledňovat mezinárodní závazky České republiky, mezi něž patří i povinnost respektovat soukromý a rodinný život, a to i pokud jde o nezletilé účastníky řízení. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva k článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zahrnuje pojem soukromého života široký okruh osobního života individua, tedy i právo na rozvoj vlastní osobnosti a široce chápané sociální styky s ostatními, ale rovněž právo na ochranu fyzické a morální integrity každého. V této souvislosti brání vyhoštění nezletilých žalobců do Vietnamu právě jejich rozvinutý soukromý a rodinný život v České republice.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Jak Nejvyšší správní soud vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS, o případ přijatelnosti kasační stížnosti se může jednat mj. tehdy, pokud je dán zájem na sjednocení rozhodovací praxe krajských soudů. O takovou situaci se podle názoru Nejvyššího správního soudu jedná v souzené věci; kasační stížnost je tedy přijatelná.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Krajský soud v Praze pochybil při posouzení toho, zda je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Podle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného vyhovělo požadavkům kladeným § 68 odst. 3 spr. ř. na řádné odůvodnění. Z obsahu celého rozhodnutí přitom bylo zcela zřejmé, že žalovaný posuzoval žádost o udělení azylu podanou nikoliv pouze žalobkyní ad a), nýbrž i jménem jejich nezletilých dětí – žalobců ad b) až d). Všichni tito čtyři účastníci řízení jsou v napadeném rozhodnutí žalovaného uvedeni jak v jeho záhlaví, tak i ve výroku a rovněž v odůvodnění žalovaný věnoval dostatečný prostor skutečnostem týkajícím se nezletilých dětí žalobkyně ad a). Žalovaný v celém rozhodnutí zdůrazňoval, že rozhoduje o žádosti žalobkyně podané rovněž jménem jejích nezletilých dětí. Navíc je zapotřebí poukázat na to, že v souzené věci rozhodoval žalovaný o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu proto, že žalobci podali žádost o udělení azylu poté, co jim bylo podruhé uděleno správní vyhoštění, tentokrát na dobu pěti let. Za této situace nebylo ani povinností žalovaného zjišťovat případné pronásledování žalobců v zemi původu, neboť nastaly skutečnosti předpokládané § 16 odst. 2 zákona o azylu. Kromě toho žalobkyně ad a) i její nezletilé děti již v minulosti o udělení azylu neúspěšně žádali, azyl jim v roce 1999 nebyl udělen a v té době k řízení příslušný Vrchní soud v Praze žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl. Žalovaný se přesto i v žalobou napadeném rozhodnutí vypořádal s tím, že z výpovědi žalobkyně nezjistil skutečnosti svědčící o tom, že by žalobci mohli být ve vlasti vystaveni pronásledování z důvodů relevantních pro azylové řízení. Podle názoru Nejvyššího správního soudu nebylo za dané situace možné dospět k závěru, že by se žalovaný nevypořádal se žádostí o udělení azylu týkající se nezletilých dětí žalobkyně, neboť z celého rozhodnutí

je dobře seznatelné, že žalovaný hodnotil žádost z hlediska žalobkyně jako matky tří nezletilých dětí, rovněž žadatelů o azyl. Žalovaný v rozhodnutí zohlednil, že správní vyhoštění bylo uděleno žalobkyni ad a) i jejím nezletilým dětem – žalobcům ad b) až d), a podmínky pro zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu byly tedy splněny i ohledně těchto nezletilých dětí. Žalovaný při svém rozhodování správně vycházel rovněž z judikatury Nejvyššího správního soudu vyjádřené v již zmiňovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, podle něhož nelze zaměňovat institut udělení azylu s jinými formami legalizace pobytu cizinců na území České republiky. Věc lze uzavřít tak, že krajský soud v souzené věci pochybil, pokud shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným, neboť se toto rozhodnutí vypořádalo se žádostí o udělení azylu z pohledu všech účastníků řízení, a bylo tedy způsobilé soudního přezkumu v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že rozsudek Krajského soudu v Praze vycházel z nesprávného posouzení právní otázky, zda je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Proto Nejvyšší správní kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil; současně věc vrátil Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení, v němž je tento soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V dalším řízení krajský soud přezkoumá napadené rozhodnutí žalovaného z hlediska uplatněných žalobních bodů.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Praze v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu